

عنوان مقاله:

تأثیر هندسه معرفتی شیعه امامی در منازعات مشروعیت خلافت عباسی-علوی

محل انتشار:

دوفصلنامه شیعه پژوهی، دوره 10، شماره 26 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

ربابه کریمی - دانشجوی دکتری تاریخ اسلام، دانشگاه ادیان و مذاهب، قم، ایران

مهدی ابراهیمی شهرابی - دانش آموخته دکتری فرق تشیع، دانشگاه ادیان و مذاهب، قم، ایران

سید محمد مهدی حسین پور - استادیار گروه مذاهب کلامی، دانشگاه ادیان و مذاهب، قم، ایران

صادق امامی - دانشجوی دکتری وهابیت شناسی، دانشگاه ادیان و مذاهب، قم، ایران

خلاصه مقاله:

پس از وفات پیامبر اکرم (ص) قبایل عرب که پیش از آن به حکومت های متمرکز کمتر تمایل داشتند، به مرور زمان به نظام حکومتی متمرکز روی آوردند. موضوع مشروعیت خلافت، به ویژه در میان شیعیان امامیه به یکی از موضوعات مهم در تاریخ اسلام تبدیل شد. شیعیان امامیه با تأکید بر اصول مشروعیت قدرت در اسلام، نظام معرفتی و اپیستمولوژیکی را پایه گذاری کردند که تأثیرات عمیقی بر جامعه اسلامی گذاشت. پژوهش حاضر به بررسی این موضوع می پردازد که چگونه این نظام معرفتی در مناقشات مشروعیت خلافت عباسیان و علویان تأثیر گذاشته است. با تحلیل متون تاریخی و روایی، مشخص شده است که این باورها نقش بنیادینی در این مناقشات ایفا کرده اند. این مناقشات، ریشه در اختلافات اعتقادی و سیاسی میان دو گروه دارد. عباسیان که خود را نسبت به علویان فاقد مشروعیت کافی می دیدند، به دنبال اثبات مشروعیت خویش از طریق استدلال های شرعی و سیاسی بودند. در مقابل، علویان با تکیه بر اموری همچون رابطه خویش با پیامبر اکرم (ص)، حق وراثت، نسب والا و امامت، خود را به عنوان وارثان واقعی خاندان پیامبر (ص) و جانشینان بر حق او می دانستند. تحلیل نظام معرفتی شیعه امامیه در این مناقشات می تواند دریچه ای تازه به سوی فهم عمیق تر از این تحولات تاریخی و تأثیرات طولانی مدت آن بر جهان اسلام باز کند.

کلمات کلیدی:

علویان، مهدویت، خلافت، امامت، عباسیان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2079603>

